Ч. 183 Середа 18 (30) серпня 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — З пруского сойму. — Процес Драйфуса. — Антисеміти в Парижи.)

Рада державна має зібрати ся в першій половині жовтня. Недалекий речинець скликаня парляменту викликує найрізнійші здогади в справі наміреної правительством акциї аби зробити парлямент спосібним до праці. Говорять, що правительство думає поважно о зпесеню языкових розпоряджень. На слідуючий тиждень міністер Кайцль поїде до Праги, аби одержати згоду Молодочехів на акцию правительства. На девятого вересня скликано збори молодоческих мужів довіря, котрі займуть ся також приреченями правительства, які має предложити Кайцль титулом рекомпензати. Narodni Listy доносять, що правительство наміряє поробити Чехам далеко сягаючі концесиї, в напрямі ческих постулятів в языковій справі. Виконанє тих постулятів має наступити в спосіб, котрий не провокував би і не дразнив Німців. За те, Чехи згодили би ся на замкнені языкові округи і на се, аби німецкий язык був языком для зносин в цілій державі окрім Галичини.

Замкненє пруского сойму було назначене на суботу. Однако безпосередно перед замкненєм палата панів відкинула ухвалену соймом постанову в справі пупілярного безпеченьства заставних листів комунальних заведень гіпотечних. Внаслідок того справа мусіла вернути ще раз до палати послів. Хоч Мікель старав ся, щоби і сойм відкинув ухвалену вже раз річ, сойм ще раз ухвалив згадану постанову. Річ мусіла другий раз повандрувати до палати панів і через те замкненє сойму відрочено. Правительство рішило енерґічно взяти ся до тих урядників, що яко посли голосували против предложеня о каналах. Говорять, що сю акцию ухвалено на тайній коронній нараді. Правительство держить сю ухвалу в тайні аж до замкненя сесиї, аби не викликати бурливої дискусиї. Урядників, що голосували против правительственного предложеня візвано, аби зложили мандати або уряди. Консервативному послови Ірмерови виповіджено місце в міністерстві просьвіти. Аби той посол не вертав на своє дотепершнє становиско ґімназияльного професора, дали єму становиско редактора в Kreuz Ztg.

Вчерашнє засіданє Драйфусового процесу займили самі зізнаня знатоків письма, котрі мали оречи хто писав звістне „бордеро". Отже знатоки Тейсонїє, Конар і Варінар обставали при тім, що бордеро писав Драйфус, а два другі знатоки: Шаравей і Пеллетїє доказували, що Драйфус не міг єго написати, лише Естергази. Остаточно розправа в тім напрямі не викрила нічого, і досп не знати, хто властиво єсть автором бордеро. То лиш важне, що Драйфус не призпає ся до авторства, натомість Естергази кілька разів заявляв, що то він написав бордеро. На зізнанях знатоків замкнено вчерашнє засіданє. Слідуюче відбуває ся нині.

В Парижи, в т. зв. кріпости Ґерена положенє не змінило ся. Горстка антисемітів, що замкнула ся в одній камениці, сидить там ще, а полиция стереже дому, аби звідтам ніхто не виходив, та щоби не подавано обляганим поживи. В суботу рано в однім вікні вивішено чорну хоругов. Здогадували ся, що хтось з замкнених помер. За дозволом полициї один сьвященик хотів увійти до хати, але не отворено єму. Один з замкнених мав тяжко занедужати. Полиция позволила єго матери відвідати недужого. Вийшовши з кріпости, оповідала, що отворив їй сам Ґерен. Всї замкнені суть дуже зденервовані і терплять голод. Чорну хоругов Ґерен вивісив на те, аби показати, які сумні відносини панують тепер у Франциї. Антисеміти хотїли замкнених видобути з кріпости підкопом з пивници сусідного дому, але полиция переловила їх. Против Ґерена веде ся слідство за намірене убийство, бо сконстатовано, що стріляючи оногди до полициї, ужив острих набоїв. Оногди арештовано якогось чоловіка, котрий відгрожував ся полициї. При арештованім найдено револьвер. Прокуратория розпочала слідство против кількох дневників за підбурюванє до уличних розрухів. Против директора дневника Eclair веде ся слідство, бо при оголошеню документу cette canaille de D.... замість букви „D" умістив „Драйфус".

4

ДЛЯ УБИТЯ ЧАСУ.

(З польского. — Гайоти.)

(Дальше).

II.

Ама Голліс був Потонеґром. Отже передовсїм, що то єсть Потонеґр? На те можуть бути дві відповіди: формальна і параболїчна.

Перша може заключити ся більше менше в тих словах: Коли в першій половині сего столїтя розпочала ся борба против невільництва, Фернандо По, що тоді належало до Анґлії, було головною стацией ескадри анґлїйского правительства, що полювала на торговців „чорного товару". Сусїдні береги Ніґра, Бенїна і т. д. були з своєї сторони найважнійшими ринками того поганого торгу; по обливаючих їх водах ґвінейского заливу снували ся найчастійше кораблї, переповнені нещастними жертвами і впадали в руки чуйних оборонців свободи. Тоді анґлїйске правительство вішало або засилало до тяжких робіт капітанів тих страшних кораблів, а їх живий товар поселяло на острові Фернандо По.

В такий спосіб повстала оселя, а відтак місто, назване Анґлїйцями Кляранс, нинїшнє Санта-Ізабель Іспанців, а потомки тих ріжноплеменних визволених муринів витворили мішане населенє, зване Потонеґрами.

Що до другої відповіди: Уявіть собі єство без народности, без рідної мови, без ніяких племінних переказів, нужденну мішанину всїляких прикмет, єство, що вирване з кіґтів страшної тиранії попало в обійми зле зрозумілого чоловіколюбства, а будете мати вірний образ Потонеґра.

Анґлія пересадила в благороднім одушевленю винагороди бідним невільникам перебутих страстий. Аби піднести потоптане в них достоїньство чоловіка, почато вщіплювати в ті первістні дитинні уми надмірне понятє о їх личній вартости.

Анґлїйскі місионарі научили їх співати гимни і убирати ся немов по европейски, але не научили їх ніякого ремесла; лякали ся просто нагинати тих людий, котрі лиш случайно уникли судьби домашних зьвірят, до обовязкової працї, аби не порушити в них болючих споминів минулого пониженя.

Охота була найлїпша, але наслідки вийшли найгірші. Теперішнє поколїнє Потонеґрів представляє найнужденнїйшу карикатуру чоловіка.

Уроджені на чужій земли, з ріжних помішаних пород, не принесли в своїй крови завдатків, примінених до условий, в яких їм призначено жити. Они марні, тяжкі, мають сумнє дитиньство, невеселу молодість і передчасну, погану старість. До того всї незвичайно погані.

Зле понята цивілїзация веліла їм виперти ся вроджених дїтям природи занять. Потонеґр встидає ся плавати, стріляти, лазити по деревах, і нема більшої обиди як назвати такого джентельмена з Фернандо По мурином, в нїм бурить ся тоді вся єго кров. В дійсности уважають они себе білими, котрі лиш через похибку уродили ся чорними.

До такого рода людий належав примушений гість, якого собі дон Хрізостомо запросив. Крім всїх прикмет Потонеґра визначав ся він ще тим, що був налоговим пяницею — впрочім спільна прикмета більшости муринів — і віддавав ся тому званю дуже ревно, займаючи ся у вільних хвилях малярством, тесельством, кухарством і посередництвом в торговли між білими і Бубісами з глубини острова.

Комната, до котрої увійшов дон Хрізостомо і в котрій ждав вже на него Ама Голліс при дверех, з капелюхом в одній а паличкою в другій руці, була обширна і без стелї, як більшість мешкань в Санта Ізабелля.

Бамбусовий дах творив над нею склепінє а від середної поперечної бальки звішувала ся на корабельній линві привязана велика лямпа, кидаюча ясний круг сьвітла на стоячий під нею довгий стіл, прикритий червоним сукном і обставлений виплїтаними кріслами. Деревляні стіни були помальовані якоюсь дивною фарбою посередної краски між жовтою а синою, — удержуючі їх вязаня, що не мали внутрішного опальованя, виступали дуже яркo, тим більше, що їх потягнено дуже сильно зеленою фарбою; так само віконниці, котрі як раз замикав Мануель.

Тут і там висїли образи мальовані олійними фарбами і кілька мосяжних калябарских мисок, бубіский капелюшок, кілька булав і топорців паґаньских, калябахи з Льоанґо та инші річи мурииьского виробу, завдяки котрим дон Хрізостомо уходив поміж мало в тім на-

Новинки.

Львів дня 29-го серпня 1899.

— Письменний іспит зрілости розпочинає ся в ц. к. академичній ґімназиї у Львові в понеділок дня 11 вересня о годинї 8-ій перед полуднем; абітурієнти мають зголосити ся в канцелярії дирекциї найпізнїйше в недїлю дня 10 вересня до 12-ої години в полуднє. — Устний іспит (цїлий і поправчий) зачне ся ві второк дня 19 вересня о годинї 8 перед полуднем.

— З Руского товариства педаґоґічного. Комітет для дївочого інституту у Львові має честь подати до відомости, що інститут містить ся при ул. Курковій ч. 10.

— З руского театру. З днем 31-го с. м. дружина театру переїде із Снятина до Черновець, де вже на 1-го вересня дасть на перше представлене „Запорожця за Дунаєм" оперу Артемовского в 3 актах і „Вечерницї" музичне дїло Петра Нїщиньского. Дальший репертуар такий: в суботу 2 вересня „Малка Шварценкопф" штука в 5 актах Ґабріелї Спежко-Запольскої; в недїлю 3 „Попихайло" комедия в 5 актах Шуткевича; в понедїлок 4 „Не ходи Грицю на вечерницї" народний образ зі співами і танцями в 5 актах; ві второк 5 „Ямарі" опера в 3 актах Целлера; в середу 6 „Нещасне кохане" народний образ в 5 актах; в четвер 7-го „Верховинцї" а дня 9-го в суботу „Чумаки".

— Видїл Руского Інститута для дївчат в Перемишли подає до відомости всїх родичів і опікунів, котрі зголосили свої доньки до Інститута, що по причинї реконструкциї і адаптациї в інститутскім будинку, котрі укінчать ся допервa 2 н. ст. вересня, зачне ся наука шкільна допервa 7 н. ст. вересня с. р. та що буде приймати ся дївчата на мешкане в Інститутї допервa від понедїлка 4 н. ст. вересня с. р.

— Про еміґрацию до Босни пишуть з місточка Нижнева до львівскої „Свободи": З нашого місточка виеміґрувало сего тиждня кілька родин (около 30 душ) до Босни, в околицї Банялюки. Виселенцї їдуть там аби дешево набути землї або зарібками підратувати ся, хоч тут поміж населенєм нема ще такої тїсноти, щоби конче покидати рідну землю. Тоті, що від'їхали, не мають нїчого певного в руках, бо анї запевнили ся про користне набуте землї, анї не знають близше тамошних відносин дотично зарібків.

— З Дрогобича пишуть: Товариство руских ремісників „Зоря" в Дрогобичи рішило на день 10 н. ст. вересня с. р., а з причини припадаючого на той день сьвята церковного з наказаним постом допервa на день 17, а в случаю непогоди на день 24-го вересня устроїти в огородї міскім в Дрогобичи фантову льотерию сполучену з забавами і фестином, а потім в міскій сали по вступнім слові вокально-музикальний концерт, котрого часть виконає на дутих і смичкових інструментах охотнича сторожа огнева з Самбора, а другу часть доповнить хор львівскої „Зорі" в сполученю з академічними силами дрогобицкими. Декламацию з Шевченка виголосить академик Левицьский, а послї того вечер з танцями. Чистий дохід призначений на будову „Дому Народного" в Дрогобичи.

— Одна „сльоза св. Лаврентия" упала дня 12-го с. м. в Коттінґбрун коло Фесляв. Того дня виділи люди вечером о год. 1/2 до 10, як високо у воздусї засьвітив метеор і як велика огненна куля летїв в напрямі з північного всходу; незадовго зачав той метеор вже не посувати ся, але просто спадати і нараз щез. Дня 14 с. м. знайдено коло плота в якімсь городї великий чорний камінь, що важив 12 кільоґрамів. Пліт в тім місци, де камінь упав, був розломаний і трохи надпалений. З того здогадали ся люди, що той камінь не що иншого лиш тота спадаюча зьвізда, яку два дни перед тим було видко, а котра спадаючи з простора сьвітового, в нашім воздусї черeз терте так загріла ся, що аж горіла і то від неї пліт затлів ся. Місцевий учитель взяв той камінь, щоби его при нагоді завезти до Відня до музею. Єсть то очевидно один із тих метеорів, що спадають в днях межи 10 а 14 серпня і звісні під назвою „сльоз св. Лаврентия".

— Нечуваний злочин. З Пешту доносять: Богатий селянин Никита, записав цїлий свій маєток двом синам Дмитрови і Іванови, а видїдичив третого Володимира. Володимир виїхав отже до Америки, щоби знайти собі яке занятє. Плянн его не повели ся і перед кількома днями вернув до рідного села. Видячи майно своїх братів постановив страшно пімстити ся. Вечером добре напив ся, а в ночи закрав ся до батьківского помешканя. В першій сьвітлици спав его брат Дмитро з жінкою і дїтьми. Володимир одним розмахом топора убив брата, потім братову і двоє дїтий. В другій комнатї спала жінка другого брата Івана, котрого на щасте тої ночи не було дома. І другу братову убив. Тої самої ночи арештовано его і він признав ся до вини.

— Арабскі приповідки. Араби то нарід мисля[ч]ий, подібно як наш та має так само велике множество приповідок, що творять его мудрість, фільософію народну. Але як у нас так і у Арабів чужі люди збирають ті приповідки, щоби їх списати в одну книгу і так зберегти набрану з практики мудрість людску дальшим поколїням та покастати иншим народам. Часопись нїмецкого товариства „Сьвятої Землї" оголошує тепер велику збірку таких приповідок, котрі зладив Л. Бавер. Ось маленька пробка арабских приповідок: Чоловік подібний до моста, через котрий іде і зле і добре. — Огонь не пече нїкого, хиба того, хто его хоче затоптати. (Треба мати на увазї, що Араби ходять босо). — Нїхто не може два кавуни в однїй руцї нести. (Годї двом панам служити). — Єго батько чісник, его мати цибуля, звідки-ж мав у него взяти ся запах? — Твій язик то кусень мяса, як ним крутиш, так він обертає ся. — В тїсній хатчинї помістить ся і 100 приятелів. — Порожна керниця не наповнить ся від роси. — Пусти другого наперідь себе у воду. (То само, що наша приповідка: Не змірявши броду, не лїзь у воду). — Межи одинокими будь і ти одинокий. — Зверха мармор, а в серединї саджа. — Питай досьвідного а не ученого.

— Огнї. Із Змиєвиск в повітї яворівскім пишуть: В четвер 3 с. м. о 4 годинї пополудни вибух в селї Змиєвисках пожар і знищив чотири господарства. Згоріло пять стоділ зі значними запасами що лише звезеного з поля збіжа, одна комора і одна шопа. Шкода над 1800 зр., а обезпечений був лиш один на 250

прямі обізнаними Ішпанцями за етноґрафічного збирача.

На помостї лежали ґабоньскі мати, однако не покривали цїлковито нагі, брудні дошки. Стара мадерска канапа, кілька таких фотелів з повибиваними подушками, великий фотель на бігунах, під одним з вікон, відвічна комода, заступаюча креденс, як сьвідчили поуставлювані на нїй чарки і тарелї, ще кілька инших річий — отсе обстава сальону портового команданта на Фернандо По.

Дон Хрізостомо сів на фотели на бігунах і почав з легка колисати ся.

— Слухай, Ама Голліс — відозвав ся і нагле обкинувши его бистрим поглядом, додав зміняючи голос:

— Але передусїм подай по менї той красний прутик!

Ама Голліс мимохіть подав ся до дверий.

— Мануель! — крикнув дон Хрізостомо — відбери єму!

Хлопець поскочив, виймив з обезсиленої від страху долонї Потонеґра паличку і подав єї свому панови.

Дон Хрізостомо оглянув паличку, киваючи значучо головою над єї елеґантностию, відтак опер о колїно, зломив на дві рівні части, з тих кожду знов на двоє і дав кусник Мануелеви.

— Так — сказав — на будуче будеш знати, що як входиш до моєї комнати, то маєш всї твої малпячі прибори лишити за двер ми. А-ну проч з тою рурою, бо потоптаю ногами, а ти розпустиш водою мозок до крихти на вечірній росі!

Ама відхилив чим скорше двері на ґанок і викинув свій загрожений цилїндер та станув знов, не знаючи, що почати з руками, наляканий і остовпілий. В цїлій его збідженій поставі було тепер щось викликуючого милосердіє, коли єму не стало палички і капелюха котрими додавав собі відваги.

Командант не спускав з него ока, бубнив пальцями по поручи крісла і злобно усьміхав ся.

— Тепер лїпше — промовив поволи. — Коби тобі ще здоймити тї погані і сьмішні лахи і одїти в порядний мадрас, як Бог приказав муринови ходити; бо тепер кождого доведеш до клопоту, до яких єств має тебе зачислити.

Але Голліс мовчав. Колиб той білий не був командантом порту, першою особою по ґубернаторі на острові, колиб не мав під своєю рукою кільканайцятьох моряків, все готових до зробленя одної поганої роботи і січеня різками, то знав би, як єму відповісти. Абож він вже не ударив раз в лице Европейця, торговельного помічника, в склепі, де був посередником? Вправдї відсидів за то три місяцї в арештї, але що поступив собі по джентельменьски, то поступив.

Однако з дон Хрізостомом треба було джентельменьство сховати до кишенї, стояти тихо і слухати его кепковань, позваляючи собі що найбільше роздумувати за той час, в який спосіб, без наражаня своєї шкіри, можнаби єму завдати калябарскої ави, тої сильної отруї, або подати яку иншу, певну а скору перепустку на той сьвіт.

Мануель стояв за фотелем пана, зі схрещеними на груди руками, на вид рівнодушний і холодний; але з кутиків его вивернених губ і з під довгих вій виглядала діявольска утїха. Потонеґрів взагалї не терплять їх братя по шкірі за погорду, яку їм оказують, а того мурин муринови нїколи не простить. Европеєць може его поневіряти, то его цїлком не болить; він уважає то за один з привилеїв „білого чоловіка", так само як просте волосе, або ясні очи; але горе кучерявій головї, котра посьміє погорджувати другою кучерявою. Тому Мануель, хоч не мав причини любити дон Хрізостома, держав в тїй хвили цїлою душею з ним і з его кепкованєм з „чорного Анґлїйця", за якого — як було звістно — уважав себе Ама Голліс.

Однако то не довго тревало, бо дон Хрізостомо зміняючи нагле голос, відозвав ся:

— Чи знаєш милий amigo Amah, чого я тебе попросив?

— Не маю найменшого понятя, пане команданте —, відповів запитаний, силуючись дармо побороти дрожанє свого розбитого голосу.

Як кождий Потонеґр, говорив трема язиками: анґлїйским, ішпаньским і бубіским, і старав ся надавати своїм гадкам найкрасшу хоч не все щасливу форму.

— Зараз тобі то витолкую — сказав командант. — Говорено менї часто, що ти найславнїйший пяниця на цїлім острові і маєш таку сильну голову, що кілька фляшок руму може всякнути в тебе, заки тобі змякнуть ноги. І я тому дуже вірю.

— Пан командант надто ласкаві — сказав Ама Голліс таким голосом, що тяжко було зміркувати, чи говорила з него найбільша насмішка чи найбільша глупота.

— Але — тягнув дальше дон Хрізостомо, не звертаючи уваги на перерву — я хотів би о тім пересьвідчити ся на власні очи! Ти нинї вже богато пив?

— Нї, señor — відповів Ама щиро засумованим голосом. — Я тепер без місця, а в склепах відмавляють менї кредиту. Коби не мій честний приятель Самуіл Адольф Корнбек, що почастував мене рано чаркою горівки, то моє горло було би сухійше як та земля, по котрій ходжу.

— Caramba! — закляв дон Хрізостомо. — Прийми моє співчутє, друже Амо! Але що оно не має в собі нїчого ногкого, то можемо мати ще щось більше. Зробимо малу пробу.... Що скажеш на хороший, округлий ґальон [1]) руму Але уважай, або всьо до каплї, або нї понюхати. Що?

— Стою на ваші услуги, пане команданте — відповів Ама з повагою.

— А як тебе перехвалили? Коли по якій третій фляшцї упадеш менї тут як колода? Що тодї? Атже руму з тебе не випомпую, а

[1]) Ґальон, анґлїйска міра, має $4^1/_2$ літра.

зр. в „Дністрі“. Щастє ще, що вітер не потягнув у противну (т. є. в західну) сторону, а то при тогдішній великій посусі була би пійшла з димом половина села. Причиною пожару були два малі хлопці, котрі граючись за стодолою загадали підпалити сїрником старого песика, що дрімав біля них у холоді. Та що-ж! пес утїк, а стодола сейчас заняла ся. З помочию наспіли дві сикавки з місточка Великих очий: одна двірска бар. Ґаґена а друга міска під проводом дра мед. Блеха. Ратували більше міщани, ба й жиди; свої поводились дуже апатично, а уряду громадского тогдї як би нікоƚи й не було.... — Дня 25 с. м. в полудне вибух в стодолї господаря Дзядушевского огонь в Перемишлянах на дїльници Воля і знищив чотири загороди міщан і господарскі будинки лат. плебанії. Дах костела зачав був вже горіти, та угасили вояки (бо під той час були там на маневрах). Огонь счинив ся мабуть з киненого циґара.

— **На Буковинї пси подорожіють.** Буковиньский видїл краєвий наказав в цїлім краю убивати пси — щось як свого часу Ірод всї малї дїти в земли юдейскій — а навіть визначив 1000 зр. на нагороди за убиті пси, за кождого по 20 кр. За ту суму можна убити 5000 псів. Таке множество псів на так малу Буковину готове викликати дорожню псів, коли зважить ся, що без пса при хатї в господарстві майже годї обійти ся.

— **Риби показили ся.** У варшавских ґазетах появила ся була перед кількома днями вість, що скажений пес покусав кількоро людий. Пса убито і вкинено до Висли. Отже з тої вісти скористали тамошні рибаки і почали страшити жидів, щоби не ішли до ріки купати ся, бо всї риби і раки показили ся наївши ся мяса з того пса.

— **Кілько гроший на дорогоцїнности** видають мілїонери в Ню-Йорку, Льондонї і Парижи, нїхто би майже не повірив. Они як ті сороки або круки збирають все, що лиш сьвітить ся а дуже дороге. Мілїонери в самім Ню-Йорку мають дорогоцїнностий на суму 4 мілїонів. Сама пані Джордж Ґульд має дорогоцїнности, котрих вартість обчисляють на два мілїони. Найбільшим скарбом межи ними єсть нашийник з перел, що сам один коштував 192.000 зр., а одна брошка з перлами вартости 24.000 зр. — Мілїонерка пані Маршаль О. Робертс, котра хвалить ся тим, що має найкрасшу збірку перел в цїлій Америцї, має один нашийник, за котрий заплатила 360.000 зр. і пару ковтків з величезними грушковатими перлами вартости 96,000 зр. Межи дорогоцїнностями мілїонерки Кальвін Бріс, котрі цїнять на два мілїони, знаходить ся диямантова звізда пречудної краси, зроблена зовсїм так, як та, котру носила росийска цариця Катерина. — Мілїонерка Джордж Вандербільт має то щастє, що єсть властителькою найкрасших рубінів на сьвітї, за котрі заплатила величезну суму, бо 708.000 зр. Вага золотих монет, які би треба зложити на ту суму, була би така, як цїлої родини, зложеної з 9 душ. — Мілїонерка Гікс Ляв носить на шиї дияманти і перли вартости 300.000 зр., а пані Тіффані пару мотилїв, зроблених з самих дорогоцїнних каменїв всїлякої барви, так, що ті мотилї виглядають як би живі; они навіть не конче богато коштували, бо лиш 60.000 зр. — Молода княгиня Марльборо (Marlborough) має дорогоцїнности 840.000 зр. між котрими перше місце займає шнурок перел вартости 420.000 зр. Дві її окраси до волося представляють вартість 180 тисячів зр., а в одній з них єсть смараґд, котрий сам один оцїняють на 42.000 зр. а друга представляє зьвізду зі смараґдів і диямантів, вартости 24.000 зр. — Дорогоцїнности жени мілїонера Віллема Астора представляють вартість 1,560.000 зр. а межи ними знаходить ся богато таких, котрі мають історичне значінє. Она має намисто з 13 рядків уложених в дугу з всїляких красок, котре носила колись королева Мария Антоанета, і диямантову окрасу, котру перед півтретя сотки лїт дарував король Людвик XIII свому міністрови кард. Рішелїє. Але найчуднїйшу збірку дорогоцїнних каменїв з цїлого сьвіта має мілїонерка пані Леленд Стенфорд; ту збірку цїнять навіть 4,800.000 зр. В тій збірцї знаходять ся дияманти, що колись належали до королевої Ізабелї; один нашийник з синих каменїв має сам один вартість 660.000 зр. Славні суть також дорогоцїнности баронової Бурдет-Кута, котра, коли убрала ся в них на торжество коронациї анґлійскої королевої Вікториї представляла на собі вартість 1,200.000 зр. Але сю баронову закасувала недавно тому жена мілїонера Артура Паґета. Она явила ся на балю у княгинї Девоншір перебрана за єгипетску королеву Клеопатру і була цїла від голови аж до ніг убрана в дияманти і другі дорогоцїнні каменї, котрі сьвітили ся на ній мов грань і представляли вартість 3 мілїонів. Наконець мілїонерка Целїя Воллес має нашийник з чорних диямантів, котрі збирано через 18 лїт на цїлім сьвітї. В тім нашийнику єсть 14 чорних диямантів, з котрих кождий єсть обложений доокола рядком білих диямантів. Славний сей нашийник представляє вартість 600.000 зр. — От які то суми спочивають в дорогоцїнних камінчиках! Лиш отсї найбільші збірки в руках найперших мілїонерів представляють 14,940.000 зр. отже можна сказати кругло 15 мілїонів зр. Кілько би то такими грішми можна доброго зробити. Зі всїх людий в Галичинї кілько їх єсть — скажім кругло 6 мілїонів — можна би поробити мілїонерів, бо на кожду душу припало би по півтретя мілїона. Тимчасом за такі суми убирають ся жінки мілїонерів лиш на то, щоби показати ся на балю і засьвітити камінчиками!

своєю дорогою мусить так стати ся, як я сказав; або всьо, або нїчо.

Ама Голліс випрямив ся з якоюсь гордостию. Єго бездушні, тупі черти, прибрали рішучий вид.

— Пане команданте! — сказав торжественно — як то стане ся, можете велїти занести мене на корабель і збити так, аби я більше не встав.

— Справдї? — засьміяв ся дон Хрізостомо, попадаючи в чим раз більшу веселість. — Ставляєш власне житє против мого ґальона? О, то ти завзятий, Амо Голліс. Або може ти гадаєш, що не варта дбати о таке житє, котре би одної з найбільших розкоший не уміло довше уживати. Bueno, bueno! Сяк чи так, подобаєш ся менї, Мануель!

— Si Senor! — відозвав ся малий Аркаєць стаючи перед паном.

— Іди до Гольта по ґальон.... нї.... по два ґальони руму. Скоро!

Другий раз того пополудня Мануель не був з свого пана вдоволений.

Вийшов мовчки, споглядаючи косо на Потонеґра. Гадка, що Ама Голліс буде пити і то до нестями, переймала єго обуренєм і заздростию. Нетерпів знов свого пана, котрий видав ся єму дурний і несправедливий. Коли вже конче захотїлось єму розливати рум, то чи не було в містї Акрайців, котрі одні були достойні, аби Европейцї для них тратили?

Очевидно ті его чувства лишили ся як звичайно чувства маленьких без нїякого впливу на хід подїй. Кілька хвиль пізнїйше, стояло рядом на столї одинайцять фляшок, а дон Хрізостомо держав в руцї дванайцяту і налив склянку Амі, котрий не рушив ся ще від порога, але єго очи здавало ся вилазили з голови а язик мимохіть висував ся з поза тремтячих уст на стрічу улюбленого напитку. Пристрастний, старий пяниця будив ся в нїм, як будить ся картяр на вид зеленого столика.

— До роботи! — крикнув дон Хрізостомо. Возьми свою склянку!

Ама поступив ся. Витягнув свою худу, костисту руку з закривленими пальцями, обведену брудним, помятим кусником перкалю, що мав претенсию до назви маншета, взяв склянку, похилив ся трохи наперед, відтак трохи назад і станув гнеть випрямлений з випитою до дна склянкою. Зробив то так легко, зручно, скоро, тихо, немов птах, що напив ся роси з чаші лелїї.

— Славно — сказав дон Хрізостомо, віддаючи фляшку Мануелеви. — Чудесно ликаєш, друже Амо! Я сказав би з великою елеґантностию. Починаю жалувати, що поломив твою паличку. Бачу, що суть хвилї, коли тобі до лиця з палицею. Лїй другу, Мануель!

І знов повторив ся маятничий рух, знов єго вислїд: порожна склянка блисла тріюмфально в руках Ами. Він сам цїлком не змінив ся. Кварта плинного огня, що розлила ся по єго жилах, не запалила нї одної іскри в єго мутних зіницях, не зафарбувала зівялих уст теплїйшою краскою. Видко він був як ті великаньскі старі печи, котрим треба фіри дров, аби їх попукані від столїтних жарів кафлї розігріти.

Аж по пятій склянцї, випитій в тім мовчаню, в якім чоловік переживає звичайно перші, найрозкішнїйші враженя, чудний гість дон Хрізостома добув з кишенї маленьку синю хусточку з жовтим берегом і обтер нею уста.

— Пан командант позволять, що попрошу о иншу склянку — вказав.

— Чому, чи та за велика? Щось вже починаєш тратити певність — скрикнув дон Хрізостомо, зморщивши брови.

— Нї, Senor. Може бути навіть більша. Потребую иншої склянки, бо ту уживав вже пять разів, отже було би для неї за великою честию то, що тепер хочу зробити.

— Я цікавий — сказав дон Хрізостомо. — Мануель! Другу склянку.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Трутново 29 серпня. Вчера вечером прийшло в місцевости Гогенельбе до поважних забурень. Кількасот осіб переходило улицями з співом і криками. Товпа повибивала всї шиби в старостві і многих инших публичних будинках. Арештовано 6 осіб.

Градець 29 серпня. Grazer Tagblatt доносить з Любляни, що великий відділ жандармериї від'їхав звідтам поспішним поїздом на Відень до Праги під проводом ротмістра.

Петербург 29 серпня. Як доносять виїздить царска пара насамперед до Копенгаґи а звідтам до Дармштадту, де стріче ся з нїмецким цїсарем Вільгельмом. Цїсар Вільгельм відвідає відтак царя в Спалї под Варшавою.

Надіслане.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житеписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічним у Львові, ул. Академічна, ч. 8.

---

15 кр. — кожда серия 10 штук.

Збірка історичних портретів в видї листової марки, величина 60×27 міліметрів, ритованих на сталї, одинокий підручник для молодежи. Для замовлень з провінциї треба дочислити порто з реком. 15 кр.
Адміністрация „Нар. Часописи“.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

До Народної Часописи
і
Газети Львівскої

Всїлякі

ОГОЛОШЕНЯ

принимає виключно

АҐЕНЦИЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).